

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 12 december 2017
(OR. en)

15587/17

COVEME 9

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 12 december 2017

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 15183/17 COVEME 8

Komm. dok. nr: 14408/17 + ADD 1, 14412/17 + ADD 1

Ärende: Rådets slutsatser om samarbets- och kontrollmekanismen

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om samarbets- och kontrollmekanismen som antogs av rådet (allmänna frågor) den 12 december 2017.

Rådets slutsatser om samarbets- och kontrollmekanismen

1. Rådet, som bekräftar sina tidigare slutsatser, välkomnar kommissionens rapporter om de framsteg som uppnåtts i Bulgarien och Rumänien inom ramen för samarbets- och kontrollmekanismen. I detta sammanhang uppskattar rådet att Bulgarien och Rumänien har ett fortsatt gott samarbete med kommissionen och med de övriga medlemsstaterna inom ramen för mekanismen. Rådet lovordar kommissionen för dess arbete och den metod som använts och ställer sig till fullo bakom den objektiva och väl avvägda analysen av de framsteg som har gjorts med uppföljningen av rekommendationerna.
2. Rådet upprepar att det står fast vid EU:s värderingar och principer, däribland rättsstatsprincipen och rättsväsendets oberoende. I detta sammanhang erinrar rådet om att framstegen måste vara oåterkalleliga för att man på ett tillfredsställande sätt ska kunna uppfylla respektive riktmärken och uppnå mekanismens slutmål och därigenom säkerställa att alla medborgare kan gynnas fullt ut av de möjligheter som ett medlemskap i unionen medför. Övertygande resultat och ett brett, varaktigt och entydigt politiskt stöd för reformer samt ett verkningsfullt genomförande av de viktiga rekommendationerna är alltså av yttersta vikt.
3. Rådet uppmanar alltså Bulgarien och Rumänien att följa de viktiga rekommendationerna i kommissionens rapporter, vilket skulle leda till att enskilda riktmärken preliminärt avslutas, utom om utvecklingen i länderna skulle innebära ett ifrågasättande av framstegen eller en tydlig tillbakagång. Rådet – som erinrar om att hur snabbt processen går enbart beror på Bulgariens och Rumäniens framsteg – noterar att förutsatt att alla riktmärken uppfylls på ett oåterkalleligt och hållbart sätt inom en snar framtid kan mekanismen därefter avslutas.

4. Rådet välkomnar att de bulgariska myndigheterna har vidtagit betydande positiva åtgärder under rapporteringsperioden och att regeringen har visat beslutsamhet att återuppta reformprocessen. Mycket måste alltjämt göras och de övergripande framstegen måste nu påskyndas ytterligare. Med utgångspunkt i den senaste tidens framsteg uppmanar rådet Bulgarien att bibehålla den nuvarande takten och till fullo följa alla kommissionens rekommendationer. I detta sammanhang understryker rådet att ett klimat som kännetecknas av ömsesidigt förtroende och nära och konstruktivt samarbete mellan institutionerna samt inkluderande lagstiftningsförfaranden som vilar på principerna om bättre lagstiftning är av avgörande betydelse för ett framgångsrikt genomförande av oåterkalleliga och trovärdiga reformer.
5. Rådet välkomnar valet nyligen av ett nytt Högsta rättsråd och ser fram emot att det bevisar sitt oberoende och sin integritet genom ett opartiskt och professionellt beslutsfattande inom viktiga områden, framför allt vad gäller öppna, meritbaserade utnämningar till höga poster inom rättsväsendet. Den ojämna arbetsfördelningen mellan domstolarna är alltjämt en stor utmaning som Högsta rättsrådet måste ta itu med. Rådet understryker att fortsatt reform av rättsväsendet för att ytterligare förbättra professionalismen, ansvarsutkrävandet och effektiviteten i enlighet med kommissionens och Venedigkommissionens rekommendationer alltjämt är av yttersta vikt. I detta sammanhang noterar rådet bland annat att förslagen om större ändringar av straffrätten bör genomföras på ett öppet sätt och föregås av en offentlig debatt och samråd med det civila samhället. Dessa steg är avgörande för att man ska kunna säkerställa att reformerna är hållbara och oåterkalleliga.
6. Kampen mot korruption, särskilt på hög nivå och underbyggd genom uppvisande av goda resultat, är alltjämt en huvudprioritering för Bulgarien. Rådet ser fram emot antagandet av en ny rättslig ram för korruptionsbekämpning, inbegripet inrättandet av en effektiv korruptionsbekämpningsmyndighet, så snart som möjligt. Rådet noterar att för att man ska kunna vinna brett förtroende från såväl allmänheten som från offentliga tjänstemän måste ledningen för den nya korruptionsbekämpningsmyndigheten utses på ett öppet sätt. De som utses kommer att behöva uppvisa det oberoende, den integritet och den professionalism som krävs för att åtnjuta allmänhetens förtroende och uppnå verkliga resultat. Rådet välkomnar också antagandet nyligen av en rad ändringar av förvaltningslagen, framför allt i syfte att stärka interninspektionerna, och efterlyser ett snabbt genomförande rent organisatoriskt.

7. Bulgarien måste alltjämt åstadkomma resultat i form av lagakraftvunna fällande domar och verkställighet av dessa på korruptionsbekämpningsområdet, däribland i korruptionsärenden på hög nivå. Bulgarien måste också inrätta ändamålsenliga former för offentlig redovisning av redan gjorda framsteg (utredningar, åtal, fällande domar och verkställighet) i ärenden på hög nivå som redan är offentliga. Det krävs också ytterligare åtgärder för att stärka förebyggande insatser och bekämpa korruption på lokal nivå, även inom området offentlig upphandling. När det gäller kampen mot den organiserade brottsligheten bör Bulgarien säkerställa att de aktuella organisatoriska och lagstiftningsmässiga ändringarna, framför allt överföringen av behörigheten i korruptionsärenden som gäller högre tjänstemän till specialdomstolen för organiserad brottslighet, stärker och befäster de solida resultat som uppnåtts. Rådet understryker att framtida ändringar av den rättsliga ramen bör befästa de framsteg som redan har gjorts på detta område och institutionernas förmåga att upprätthålla den aktuella positiva utvecklingen.
8. Rådet välkomnar att Rumänien har vidtagit en rad positiva åtgärder under rapporteringsperioden, såsom att systemet Prevent har tagits i drift och att den nationella byrån för förvaltning av tillgångar som beslagtogs nu är i full drift. Det nya högsta rådet fullgör också sin uppgift att försvara domares oberoende och anseende. I kommissionens rapport betonas dock även flera farhågor beträffande reformernas oåterkallelighet och hållbarhet. Dessa farhågor måste åtgärdas på ett avgörande, trovärdigt och förtroendeingivande sätt så att man banar väg för att mekanismen ska kunna avslutas framgångsrikt inom en snar framtid.
9. Rådet uppmanar alltjämt Rumänien att blåsa nytt liv i reformerna, framför allt de som rör rättsväsendets oberoende, kampen mot korruption på alla nivåer och andra integritetsfrågor som lyfts fram i rapporten. I detta sammanhang upprepar rådet vikten av ett entydigt, varaktigt och brett politiskt och institutionellt engagemang för att uppnå de mål som fastställts inom ramen för mekanismen. För att man ska kunna säkerställa en hållbar utveckling är politisk enighet om respekt för rättsväsendet oberoende alltjämt av avgörande betydelse. Med beaktande av den senaste tidens händelser samt de betydande framsteg som redan har uppnåtts under årens lopp, uppmanar rådet Rumänien att inrikta sina ansträngningar på att ytterligare befästa dessa framsteg, undvika att gå bakåt och fullt ut ta itu med de farhågor och alla de rekommendationer som kommissionen tar upp i sin rapport.

10. För att ytterligare säkerställa rättsväsendets oberoende måste Rumänien, efter samråd med Venedigkommissionen, införa ett stabilt, oberoende och meritbaserat system för utnämning av högt uppsatta åklagare, vilket skulle ge tillräckliga garantier mot politisering. Rådet understryker också att det är viktigt att de nyligen antagna uppförandekoderna för parlamentsledamöter och ministrar genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Reformerna av rättsväsendet bör slutföras, i synnerhet vad gäller civillagen och strafflagen, med vederbörligt beaktande av behovet av förutsägbarhet, full insyn och inkluderande samråd i enlighet med vad som fastställs i kommissionens rapport. Domstolsavgöranden, inklusive de som bekräftar domar i integritetsärenden, bör utan dröjsmål tillämpas och genomföras av alla institutioner och instanser. Regelverket för integritetsfrågor måste stärkas och befästas för att säkerställa att det blir hållbart.

Rumänien måste fortsätta och intensifiera sina ansträngningar för att förebygga och bekämpa korruption. Effektiva och avskräckande insatser på alla nivåer och inom alla institutioner bör fortsatt vara högprioriterade. De imponerande resultat som uppvisats av det nationella direktoratet för korruptionsbekämpning och Högsta kassationsdomstolen bör upprätthållas. Att anta objektiva kriterier för beslut om och motiveringar av hävd immunitet för parlamentsledamöter eller ministrar är alltså en prioriterad fråga. Samtidigt måste man göra mer när det gäller förebyggande av korruption på ett övergripande plan, vilket bör ges högsta prioritet och vara en grundläggande skyldighet i den offentliga förvaltningen på alla nivåer. Inom ramen för genomförandet av den nya strategin mot korruption är det nu upp till de rumänska myndigheterna på alla nivåer att visa starkt och synligt politiskt stöd för förebyggande av korruption. Ytterligare nödvändiga åtgärder bör vidtas för att till fullo stödja genomförandet av strategin mot korruption.

11. Rådet upprepar att samarbets- och kontrollmekanismen fortsätter att bidra till framsteg. Den utgör fortfarande ett lämpligt verktyg för att bistå Bulgarien och Rumänien i deras respektive reformansträngningar, så att var och en av dem kan uppnå konkreta och varaktiga resultat, vilket krävs för att uppnå mekanismens mål. Rådet upprepar att det även fortsättningsvis är berett att stödja Bulgariens och Rumäniens ansträngningar på detta område genom EU-stöd och bilateralt stöd. Mekanismen kommer att kvarstå till dess att de båda medlemsstaterna har uppnått förväntade resultat inom denna ram, och rådet ger sitt stöd till detta. Fram till dess uppmanar rådet kommissionen att fortsätta att rapportera och ser fram mot dess kommande rapporter om Bulgarien och Rumänien som planeras till slutet av 2018. Rådet välkomnar kommissionens avsikt att fortsätta att nära följa situationen i Bulgarien och Rumänien och att regelbundet informera rådet.
-